

Lusin kyläpalvelupäivä alueen ikääntyville –toimintamalli /Kyllikki –hanke (mallia toteutettu Lusin koululla Heinolassa ja Kurhilan koululla Asikkalassa)

Hankkeen toteuttajat: Lahden Tiede- ja yrityspuisto (AKO) ja Päijät-Hämeen kylät

Toimintamallin kuvaus:

<p>Kuvaus:</p>	<p>Lusin koululla kerran viikossa keskiviikkoisin järjestettävä palvelukokonaisuus alueen ikääntyville. Kouluruokailun yhteydessä suoritettavaan ateriointipalveluun on liitetty kutsutaksipalvelu, ryhmäliikuntapalvelut, yhdessäoloa koululaisten kanssa ja diakoniatpalvelut. Kävijöiden toiveiden mukaisesti myös muita tilattavia palveluja: muun muassa hieronta-, jalkahoito- ja kampaamopalvelut. Muu viriketoiminta, esim. ulkopuoliset luennoitsijat. Kävijämäärä 9-17 kävijää/kerta. Käynnistynyt tammikuussa 2007</p>
<p>Toiminnan tavoite:</p>	<p>Hyvinvoinnin ja palvelujen turvaaminen haja-asutusalueella. Uusien keinojen etsiminen palvelujen tuottamiseen sektorirajoja ylittäen. Palvelurakenteen monipuolistaminen, pyrkimys kolmannen sektorin panoksen lisäämiseen palvelujen tuottamisessa. Ikäihmisten fyysisen ja psyykinen hyvinvoinnin lisääminen (kotona selviytyminen). Kyläkoulun toiminnan monipuolistaminen. Palveluyrittäjyyden kehittäminen. Alueen/asukkaiden hyvinvoinnin kehittyminen sekä yhteisöllisyyden lisääntyminen.</p>
<p>Toiminnan kohderyhmä:</p>	<p>Koti- ja ateriointipalvelun piirissä olevat. Alueella asuvat ikääntyvät henkilöt. Muut maaseudun asukkaat koskien yrittäjien tarjoamia palveluja.</p>
<p>Toteuttajat:</p>	<p>Heinolan kaupunki ja Lusin koulu (ruokahuolto, tekninen toimi, kotipalvelu, sivistystoimi). Lusin alueen yhdistykset: kyläyhdistys, koulun vanhempainyhdistys, urheiluseura Lusin Lukko Heinolan seurakunta Alueen palveluyrittäjät Heinolan kylät / Heinolan kyläsihteeri -hanke</p>

<p>Palvelujen hinnat osallistujille:</p>	<p>Ateriointipalvelun hinta 4.50€. (Maksut ateriointipalvelusta tilitetään erikseen). Kutsutaksipalvelun hinta 2.70€/suunta. Maksuton ryhmäliikuntatuokio /Lusin lukko (kunta tukee toimintaa 7€/kerta). Diakoniapalvelut ja verenpaineen mittaus (seurakunta tukee toimintaa lähettämällä työntekijän). Muut tilattavat palvelut palveluntuottajan/yrityksen määrittelemän hinnan mukaisesti.</p>
<p>Toimintamalli vaatii:</p>	<p>Kaupungin/kunnan eri hallintoalojen virkamiesten ja päättäjien halua kehittää ja monipuolistaa alueen palvelutarjontaa myös maaseudulla. Vahvaa sitoutumista koulun henkilökunnalta sekä alueen järjestöiltä (muistaen, että opetus on koulun perustehtävä). Palvelupäivä ja sen kehittäminen on jatkuva prosessi. Toiminnan koordinoijaa eli asian kasaan juoksijaa. Vastuhenkilöä/öitä jotka toimivat päivän emäntänä tai isäntänä. Ulkopuolista tukea (esim. hankkeesta) toimijoiden aktivointiin, tiedottamiseen ja tarvittaessa vapaaehtoisten tueksi erityisesti alkuvaiheessa.</p>
<p>Hyöty palvelupäivään osallistujalle:</p>	<p>Elämänlaadun parantuminen. Fyysisen ja psyykkisen kunnon parantuminen, voimaantuminen. Lähipalvelujen saatavuuden parantuminen</p>
<p>Hyöty koululle:</p>	<p>Koulun tilojen käytön tehostaminen. Vuorovaikutus oppilaiden ja ikäihmisten välillä lisää muun muassa turvallisuutta ja suvaitsevaisuutta asuinalueella.</p>
<p>Hyöty alueen asukkaille:</p>	<p>Lähipalvelujen saatavuuden lisääntyminen. Kylälaisten aktivoituminen ja yhteistyön lisääntyminen lisää hyvinvointia, sosiaalista turvallisuutta ja sosiaalista pääomaa alueella ja asuinympäristössä.</p>
<p>Hyöty kunnalle ja yhteiskunnalle:</p>	<p>Uudenlaisia tapoja tuottaa lähipalveluja; kansalaistoiminta yhdistettynä yritystoimintaan julkishallinnon kumppaniksi Yhdenvertaisuuden lisääntyminen palvelujen saatavuudessa. Väilillesesti myös taloudellista hyötyä: - vanhusten psyykkisen ja fyysisen kunnon parantuminen - vanhusten kotona selviytyminen paranee - keskitetyt palvelut esim. ateriapalvelut, ryhmäliikuntatuokio, verenpaineen mittaus - palveluyrittäjyyden vahvistuminen/ pienyrittäjille asiakkaita</p>

Prosessin kuvaus:

Pohjustus:	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kylän palvelutarpeiden kartoitus</i> Kartoituksessa esiin nousivat muun muassa: ateriointimahdollisuus kyläkoululla (ei muuta yhteistä kokoontumispaikkaa kylällä), terveyspalvelut, muut hyvinvointipalvelut (hieroja- jalkahoito- ja kampaamopalvelut), kylätalkkaripalvelut, siivouspalvelut ja erilaiset tapahtumat. • <i>Ideariihet (kaikille avoin ideointi- ja keskustelutilaisuus).</i> • <i>Neuvottelut kaupungin virkamiesten, koulun ja kylän ym. toimijoiden kanssa uusien palvelujen toteuttamismahdollisuuksista.</i> • <i>Kartoitus paikallisista palveluyrittäjistä ja muista potentiaalisista toimijoista, jotka voivat olla tuottamassa haluttuja palveluja.</i>
Tiedotus asiakkaille:	<p>Tiedotus toiminnasta jokaiseen talouteen/kylätiedotteet (rinnalla juttu paikallislehdessä, kylän nettisivut, ilmoitustaulut ja sähköpostilista).</p> <p>Ateriointipalvelun piirissä olevista tiedot kunnan kotipalvelusta – suora yhteydenotto palvelun piirissä oleviin.</p> <p>Suorat yhteydenotot ja aktivointi kylän muille ikääntyneille ja mahdollisille palvelupäivästä kiinnostuneille (kartoitus kylän alueella olevista ikääntyvistä työryhmässä, kylän oma verkosto alueen asukkaista).</p>
Toiminnan jatkuvuus:	Vastuutahon määrittäminen toiminnan jatkumisesta. Kenen vastuulla?
Toimintamallin soveltuvuus muualle:	<p>Sellaisiin kuntiin ja kyliin, kaupunginosiin, kouluille tai kylätaloille, missä eri tahot haluavat yhdessä kehittää ja monipuolistaa haja-asutusalueen palvelutarjontaa ja ikääntyvien kotona selviytymistä.</p> <p>Mallissa asukkailla /paikallisilla yhdistyksillä/osallistujilla on vahva rooli toiminnan kehittämisessä.</p>

Kesällä 2007 (koulun kesäloman aikana) palvelupäivää toteutettiin päiväkodin kanssa yhteistyössä.

Syksystä 2007 Palvelupäivä aloitettiin Kurhilan koululla Asikkalassa kerran kuukaudessa. Toiminnan koordinoija toimii kyläyhdistys. Liikuntatuokio kunnan liikuntatoimesta.

